
Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Scénář k divadlu

O princí Větrníkovi a Princezně Solárce,

Epizoda 13: Dlouhý, Široký a Bystrozraký

Cílová skupina: Žáci základní školy

Číslo projektu: 5230200021

Za zpracovatele:

Ing. Pavel Pechoušek, Pavel Opletal, Filip Děd, Karel Remeš

Za odbornou správnost:

Ing. Ivana Mariánková
RNDr. Radim Misaček

Eko-info centrum Ostrava z.s.
Brandlova 1267/6, 702 00 Ostrava
www.eico.cz, info@eico.cz

listopad 2025

Obsah

ÚVOD	3
CÍLE A ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY PROJEKTU	4
CÍLOVÁ SKUPINA	5
POSTAVY A KULISY	6
1.SCÉNA – V KAMENNÉ VĚŽI.....	8
MEZISCÉNA U MOČÁLU	14
2. SCÉNA – U ČARODĚJE	16
3. SCÉNA – ŠIROKÝ U JEZERA.....	18
4.SCÉNA – DLOUHÝ V LESE	20
5.SCÉNA – LEDOVEC	23
6.SCÉNA – ZPĚT U ČARODĚJE	25
7.SCÉNA – KAMENNÁ VĚŽ.....	27
ZÁVĚR.....	30

Přílohy

- 1) Fotografie postav
- 2) Fotografie kulis
- 3) Fotografie z představení – mix

ÚVOD

Níže uvedený scénář divadelní hry byl zpracován v rámci projektu Divadlo pro změnu (klimatu, postojů, kompetencí...), č. 5230200021. Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Celý projekt je zaměřen na osvětu, vzdělávání a zapojení žáků mateřských, základních a středních škol, jejich rodičů i široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a udržitelného životního stylu. Srozumitelnou a atraktivní formou přibližuje téma prostřednictvím pestré škály aktivit, mezi něž patří mj tyto dílčí části projektu:

- představení interaktivního divadla
- ekovýchové programy
- informace v médiích, na sociálních sítích a webových stránkách, které mají za cíl přiblížit téma srozumitelnou a atraktivní formou.

Součástí celého projektu je poskytování aktuálních informací, nástrojů a vzdělávacích materiálů, které umožní jednotlivcům i komunitám aktivně se zapojit do řešení klimatických výzev. Klíčovou roli hraje také otevřená diskuse a sdílení zkušeností, jež podporují spolupráci, kreativitu a hledání inovativních přístupů.

Projekt tak vytváří prostor pro vzdělávání, motivaci a aktivní účast, a tím přispívá k posílení povědomí o ochraně životního prostředí a k rozvoji udržitelné společnosti.

Pohádka, ke které je zpracován tento scénář, je ve své základní dějové linii, postavách i hlavním poselství shodná pro všechny cílové skupiny. Aby však byla srozumitelná a přiměřená věku diváků, byly některé pasáže obsahující odbornější nebo abstraktnější pojmy upraveny podle konkrétní cílové skupiny (mateřské školy, základní školy, střední školy, rodinná centra, veřejnost).

V jednotlivých verzích scénáře jsou tyto věkově odlišené části vždy jasně označeny – odlišné formulace jsou **zvýrazněny barevně a podloženy šedým stínováním**, aby byly na první pohled snadno rozpoznatelné. Ostatní text zůstává ve všech verzích totožný. Tento způsob značení umožňuje přehlednou orientaci ve scénáři a zároveň zajišťuje, že inscenace zachovává jednotný charakter napříč všemi cílovými skupinami, pouze s citlivě upravenou mírou odbornosti a jazyka.

CÍLE A ZDŮVODNĚNÍ POTŘEBY PROJEKTU

Projekt se zaměřuje na osvětu, vzdělávání a zapojení žáků mateřských, základních a středních škol, rodičů dětí a široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a důležitosti rozvoje klíčových kompetencí v této oblasti. Skládá se z aktivit, které mají za cíl informovat a motivovat jednotlivce ke konkrétním opatřením směřujícím k udržitelnému životnímu stylu.

Klimatická změna představuje jednu z největších výzev současné doby a vyžaduje široké povědomí, vzdělávání a akce všech oblastí společnosti. Existuje potřeba vzdělávat a informovat mladé generace, aby rozuměly důsledkům změny klimatu a měly znalosti o možnostech, jak se s tímto problémem vypořádat. Výchova ke klíčovým kompetencím v oblasti udržitelnosti je nezbytná právě pro generace, které budou muset nalézt a uplatnit inovativní řešení v boji proti klimatické změně.

V současnosti většina Čechů a Češek nezpochybňuje existenci klimatické změny a její souvislost s lidskou činností. Jejich mentální mapa spojuje změnu klimatu s lokálními přírodními problémy, jako je sucho, povodně nebo kůrovcová kalamita. Nicméně se výrazně liší v postojích k tomu, jak na tyto změny reagovat. To může být způsobeno nedostatečnou znalostí tématu a často odmítavým postojem k ekologickému aktivismu. Klimatická změna je často vnímána jako abstraktní téma, které se nedotýká přímo každodenního života lidí. Proto je důležité přistoupit k osvětě a vzdělávání z jiného úhlu a používat přístupy, které osloví lidi v jejich konkrétních zájmech a potřebách. Například témata jako šetrná móda, plýtvání jídlem, šetření zdroji, preference pěší a cyklo dopravy nebo swap oblečení jsou blízká dětem a mladistvým a fungují lépe než pouhá teoretická výuka o skleníkovém efektu. Je důležité brát v úvahu i psychický stav dětí a nevyvolávat v nich strach z budoucnosti. Psychologové a odborné studie upozorňují na nárůst dětí s úzkostmi, nebo přímo "klimadepresí". Kvalitní vědecké zdroje a komunikace, která nenavozuje nadměrný strach, jsou proto klíčové pro přesvědčivost a účinnost vzdělávacích aktivit.

Důležitým aspektem je také uvědomění si, že většina lidí je ochotna změnit svůj životní styl kvůli ochraně klimatu. To otevírá prostor pro dialog o tom, jak chceme změnit svůj život a jaký svět a socioekonomické uspořádání společnosti si přejeme.

Cílem projektu je vytvořit informovanou a angažovanou veřejnost, která je schopna přijímat informovaná rozhodnutí a podporovat udržitelné způsoby života. Otevřená diskuze a sdílení informací budou hrát důležitou roli v šíření povědomí a vytváření prostoru pro spolupráci a výměnu nápadů a zkušeností. Celkově má projekt za cíl posílit povědomí a dovednosti v oblasti změny klimatu a podpořit jejich aktivní zapojení do udržitelných a ekologicky odpovědných opatření. Tímto způsobem se projekt snaží přispět k budování udržitelné a odpovědné společnosti, která se aktivně podílí na ochraně životního prostředí a snižování negativních dopadů změny klimatu.

Projekt byl realizován v celkem čtyřech krajích České republiky – v kraji Moravskoslezském, Jihomoravském, Jihočeském a Plzeňském.

CÍLOVÁ SKUPINA

Žáci základních škol – 4.–6. třída

Inscenace je určena dětem ve věku 9–12 let, tedy žákům 4. až 6. ročníku základní školy. Toto období je typické tím, že děti už přestávají vnímat svět jen pohádkově a začínají se zajímat o skutečné problémy, které se jich přímo týkají – změnu klimatu, znečištění, ohrožení zvířat nebo nerovnosti ve světě. Rády přemýšlejí o tom, co je „spravedlivé“ a co „nespravedlivé“, chtějí chápat příčiny a následky a často už samy hledají, jak by mohly něco změnit.

Zároveň ale stále milují příběhy s jasnými hrdiny, pořádnými záporáky, napětím, humorem a příležitostmi se zasmát nebo se zapojit. Proto scénář zachovává pohádkovou a hravou atmosféru, kterou znají z mladších let, ale jazyk i obsah jsou o něco dospělejší – vtipy jsou chytřejší, ironické, postavy mají výraznější motivace a ekologická témata jsou podána přímočaře, s jasnými příčinami a možnými řešeními.

Děti v tomto věku už chápou, že svět není černobílý, a dokážou přijmout, že i „zlý“ čaroděj může mít své důvody, ale že jeho řešení je špatné. Zároveň potřebují vidět, že i oni sami – přestože jsou „jen děti“ – mají reálnou sílu něco ovlivnit.

Díky této verzi tedy děti zažijí plnohodnotné divadelní dobrodružství plné smíchu, napětí a kouzel, ale odcházejí s pocitem, že rozumí složitějším souvislostem klimatické změny, vědí, kde jsou hlavní příčiny problémů, a hlavně si odnášejí přesvědčení, že už teď mohou být aktivní součástí pozitivní změny.

POSTAVY A KULISY

Fotografie všech herců v kostýmech i jednotlivých kulis jsou přiloženy v samostatných přílohách tohoto scénáře. Níže uvádíme jejich slovní popis, aby bylo zřejmé, jak přesně postavy a scény v naší inscenaci vypadaly – pro případné další reprízy, úpravy nebo předání jiným souborům.

Na následujícím linku naleznete reálný vizuální záznam přímo z našeho představení, takže se můžete kulisami či kostýmy inspirovat:

<https://www.youtube.com/watch?v=yY0TKLVEr48>

Postavy a kostýmy:

Princ Větrník

Elegán, galantní hrdina – lehce komický, ale odhodlaný princ, který „má vítr v zádech“ v každém dobrodružství.

Kostým: Červené sametové tříčtvrteční kalhoty v renesančním stylu, bílá nadýchaná košile s volánky, červený baret čapka s pírkem, stříbřitý třpytivý plášť přes ramena, kožené boty, styl „dvorní švihák“.

Král

Důstojný panovník – trochu nafoukaný, ale dobrosrdečný. Tradiční pohádkový král s noblesou i humorem.

Kostým: Zlatavý kabátec a bílé renesanční kalhoty, tmavě červený královský plášť, zlatá koruna zdobená červenými kameny, bílé punčochy, kožené boty s přezkami.

Bystrozraký

Dobrodruh, který všechno zná a všechno vidí. Neposedný, zvědavý, komický „věčně připravený“ světoběžník.

Kostým: Běžový safari komplet – košile a kraťasy/kalhoty, pith helmet (tropická přilba), tmavé brýle, kožená brašna přes rameno, na krku dalekohled, vysoké bílé ponožky a hnědé boty. Klasický „koloniální badatel“.

Čaroděj Počasíčko

Hlavní záporák. Záhadný, dramatický a „viktoriánsky temný“ čaroděj, který ovládá počasí a rád vyvolává zmatek.

Kostým: Dlouhý černý kabát, vysoký černý cylindr, černé kalhoty a boty, černá půlmaska na obličej (nebo silně nalíčené černé kruhy pod očima a vousy), ponurá elegance.

Princezna Solárka

Krásná, laskavá, trochu naivní princezna, která miluje slunce a květiny.

Kostým: Dlouhé světle zeleno-zlaté šaty s bílými rukávy, zlatá korunková čelenka, dlouhá blond paruka.

Dlouhý

Veselý obr–dlouhán, neuvěřitelně vysoký a trochu nemotorný dobrák.

Kostým: Extra dlouhé zelené kalhoty, které zakrývají chůdy (výška přes 2 metry), kostkovaná košile, hnědý klobouk.

Široký

Extrémně široký a silný obr, trochu ospalý. Klidný, rozvážný a dobrosrdečný hrdina.

Kostým: volná bílá košile, černé kalhoty, černá bekovka/čepice, dlouhý rybářský prut, vycpané břicho.

Kulisy:

Konstrukce kulis (společná pro všechny)

- Kulisy jsou postavené na jednoduchých dřevěných rámech z hranolů, které mají dole dvě nohy-trojúhelníky, takže stojí samostatně na jevišti jako paraván.

- Na rám je napevno přišpendlené (přibité) velké bílé prostěradlo (nebo pevná látka), na které je ručně nakresleno tuší, fixy a vodovkami prostředí.

- Kulisy se otáčejí podle scény (jedna strana = jedna scéna). Všechny kulisy jsou lehké, rychle se otáčejí (dva lidi to zvládnou během přestavby)

Kulisy č. 1: stěna s okny a třemi obrazy princezen

- Přední strana: interiér hradní síně – klenuté gotické okno, dřevěná podlaha, na stěně tři velké oválné/obdélníkové rámy s portréty princezen, čtvrtý obraz je zakrytý záclonou (Solárka), nad nimi lovecké trofeje, štít s erbem, pavučiny.

Kulisy č. 2: hradní schodiště

- Přední strana: velké kamenné schodiště v hradu, gotické oblouky, na stěně lucerna, šachovnicová vlajka, dole červené dveře.

Kulisy č. 3: vyschlé jezero, kostry ryb

- Přední strana: dno vyschlého jezera – velké kostry prehistorických ryb, kostry menších ryb, kameny, hory v dálce, mrtvé rostliny.

Kulisy č. 4: spadlé stromy, polom

- Přední strana: divoký les po vichřici – obrovské popadané kmeny, vyvrácené stromy s kořeny, zlomené větve, ptáci, jezevec.

Kulisy č. 5: krajina s tajícím ledovcem

- Jedna verze: šedá varianta – zasněžená krajina, tučňáci nahoře, iglú, ledovcová stěna, kostky ledu dole.

Zelená síť – močál

- Velká maskovací síť (vojenská kamufláž) zavěšená na tyči nebo rámu.

1.SCÉNA – V KAMENNÉ VĚŽI

Kulisy č. 1: stěna s okny a třemi obrazy princezen

(Vpravo vstupuje král, zleva přichází princ. Na bidýlku v rohu visí plyšový tetřev Pavlík.)

PRINC:
Tatínku?

KRÁL:
Větrníku?!

PRINC:
Otče..."

KRÁL:
Boubínku?!

PRINC:
Táto, neříkejte mi už tou přezdívkou z dětství, přece mám důstojné jméno – Větrník. Jsem rychlý a volný jako vítr nad naším královstvím. Ale stejně vás mám rád!

KRÁL (dojatě):
I já tebe, synku. Kéž by tě tvá matička dnes mohla spatřit – jakého urostlého, vzdělaného mladého muže jsem z tebe vychoval. Byl by to její velký den.

PRINC:
Ale nepřehánějte otče, vždyť mi bude, myslím ano, že právě zítra, teprve 21 let. A to se chlapani a děvčata v sousedních královstvích teprve učí vyšívát, sedlat bujné oře a ohánět se mečem.

KRÁL:
To máš pravdu, synku. Ale já jsem kdysi, když ještě potoky byly čisté a vzduch svěží, tvé matce slíbil, že se o tebe postarám, jak nejlépe budu moci a jednou, až přijde správný čas, ti předám celé naše království.

A teď, synu, už mi pomalu ubývá sil, začínají mne bolet záda z ježdění po panství, po návratu domů mi není tak nějak dobře, jednou je mi horko, pak zase zima...

PRINC:
To bude tou klimatickou změnou, tatínku. Teplotní výkyvy, sucha, extrémy. Nás na univerzitě učili, že je to důsledek pálení fosilních paliv.

KRÁL (zamyslí se):
Inu, ať už za tím stojí cokoli – království potřebuje mladou krev! Zkrátka se domnívám, že ten čas právě nastal, a proto jsme dnes tady...

PRINC:
A kde to vlastně jsme? Nikdy jsem tu nebyl.

KRÁL:

Tohle je nejvyšší komnata Bílé věže. Odsud dohlédneš na celé království – od vrcholků hor po hluboké lesy, kde ještě žijí poslední tetřevi hlušci.

PRINC (nadšeně):

To je nádhera! Táhle bych mohl mít svou observatoř, tady k oknu bych si postavil hvězdářský dalekohled, a táhle do rohu bych dal terárium s rosničkou pro předpověď počasí!

KRÁL:

Větrníku, nech těch skopičín a pojď ke mně blíž, musím ti sdělit něco moc důležitého. Abys převzal korunu a království, musíš splnit dvě podmínky. Ta první je, dovršit věku 21 let, což se stane právě zítra. Avšak ta druhá podmínka, ta už je složitější, budeš se muset oženit...

PRINC (zaskočen):

Oženit?! Táto, vy jste se snad dočista pomátl na rozum. Vždyť já musím nejprve dostudovat! Studuji meteorologii, to je věda o počasí. A navíc – neznám žádnou dívku, která by...

KRÁL (přerušit ho):

Proto jsi tady, v místnosti, jež až doposud zůstávala za zamčenými dveřmi.

Pohled – obrazy tří urozených princezen.

Zde máme exotickou princeznu Ropěnu – z dalekého jihu. Trochu širší v bocích, pravda, ale s neskutečným bohatstvím. Představ si, že v tamních končinách prý vůbec nepadá sníh! Ani vločka. Zato Slunce tam dokáže spálit vše živé. A ze země jim tam vytéká nějaká zvláštní, černá hmota, je mazlavá, smrdí, někdy čmoudí, jmenuje se ropa. **Ropa je staré palivo schované hluboko v zemi. Když ji vytěžíme a spálíme v autech nebo elektrárnách, vypustí do vzduchu hodně oxidu uhličitého a dalších „teplých plynů“. Ty pak zahřívají Zemi jako příliš tlustá peřina a způsobují, že se mění počasí – to je ta změna klimatu.** Ale všichni tu ropu chtějí! Takže Ropěna je prý až nepředstavitelně bohatá. A co je taky důležité, má moře!

A pak jsou tady sestry Kohlovy, obě tyto princezny pocházejí také z velmi zámožného a starého královského rodu uhlobaronů na západě. Ten jejich hořlavý kámen, co oni těží, je prý nějaká novinka, kterou se topí v kamnech, místo dříví. Ale díky tomu si plundrují krajinu a jak tu věc pálíš, tak to taky strašně dýmá a smrdí. **Uhlí je černý kámen, který pálíme hlavně v elektrárnách. Při tom vzniká nejvíce špinavého kouře a „teplých plynů“ ze všech běžných paliv. Proto patří mezi největší viníky špinavého vzduchu i přehřívání Země.**

Nicméně, když jsem naposledy hovořil s jejich otcem, jsou prý obě do vdávání jako divé.

Ta vlevo, té říkají Schwarzkohlová, podívej, ty její oči, černé jako uhly, a vedle je její sestra Braunkohlová, ta je má zas hnědé, taky jako uhly, radost pohledět na ta děvčata. A jsou to dvojčata. Dvě mouchy jednou ranou, staraly by se o tebe dvě ženy.

A na třetím obraze je, Větrníku, princezna Sibirka. Krásná, tichá, chladná. Její království je ledové a opravdu rozlehlé, prakticky se táhne od východu až do nevidím... Říká se, že vládne tam, kde zítra již znamená včera. Mají tam úplně všechno a dokonce dvakrát. Třeba taky jim ze země tryská vzácný plyn, který hoří, ale taky prý hrozně smrdí a kouří. **Ten plyn se jmenuje metan. Je hodně nenápadný, ale strašně silný – zahřeje Zemi až 25× víc než stejné množství oxidu uhličitého z aut.**

Rozmysli se teda synu, kdo zvítězí v tvém srdci, kterou princeznu si vybereš, a ta se stane tvou ženou a budoucí královnou.

PRINC:

Já... já vůbec nevím. Každá má něco, ale...

KRÁL:

Přespíš dnes tady, Větrníku. A zítra se tě přijdu zeptat, jak si se rozhodl! Ale abys neřekl, že jsem na tebe přísný Boubínku, tady máš Pavlíka. Je to tetřev hlušec, poslední svého druhu v naší krajině. Ten ti pomůže s rozhodováním. Spi klidně.

(Král odchází.)

PRINC (osaměle):

Jak se mám rozhodnout? Ropa, uhlí, plyn... to všechno má svou cenu. Ale i svou daň.

Vůbec nevím, kterou si vybrat, krásné jsou všechny, bohaté taky...

Co myslíš, Pavlíku?

PAVLÍK:

Větrníku, teď dobře naslouchej,
za záclonou pravdu hledej.
Ne všechno, co svítí, je dobré hned,
co dnes jen kouří, zítra zničí svět.

PRINC:

Záclona? Vůbec jsem si nevšiml, že tu nějaká je. Co tam asi bude?

(Strhne záclonu – objeví se čtvrtý obraz.)

PRINC (ohromen):

No ale ta je krásná! Takovou krásu jsem ještě neviděl, já... asi jsem se zamiloval...

PRINC zpívá:

Měsíčku, měsíčku, proč jsi tak daleko, jako ta dívěnka a já jsem naměkko.
Měsíčku, měsíčku, pojď ke mně trochu poblíž, něco ti pošeptám, však ty mě pochopíš.
Měsíčku, měsíčku, tady mě píchlo, srdéčko bolí mě, právě teď vzdychlo. Ach...

SBOR:

Takhle teď Boubíne, láska se rodí,
tak vyraž na cestu, vydej se pro ni,
tak vyraž na cestu, dojdi si pro ni.

(Nad kulisami přejde měsíček, pak slunce – je ráno druhého dne)

KRÁL:

Dobré ráno, milý synu! Tak jak jsi se vyspal? Hořím nedočkavostí – kterou z těchto sličných panen sis vybral?

PRINC:

Celou noc jsem nezamhouřil oka. Jsem unavený... ospalý... ale – zamilovaný! Jakmile jsem ji spatřil, nemohl jsem z té překrásné dívky spustit oči!

Pověz mi, královský otče – kdo je ta dívka?

KRÁL:

A kterou myslíš? Nech mě hádat – je to Sibirka? Tak tajemná a něžná?

PRINC:

Ne, to není ona!

KRÁL:

Aha – tak to bude určitě Ropěna! Ta má šmrnc... a to její bohatství!

PRINC:

Ne, ani Ropěna to není!

KRÁL:

Už to mám! Ty rošťáku – tak to je jedna z těch dvojčat, Kohlových?

PRINC: Ne, otče, ani ty ne! Proboha, jsi snad slepý? Myslím přece tuhle dívku!

(Ukazuje na poslední obraz)

Září z něj jako sluníčko... vidíš ty vlasy, třpytí se jako zlato!

KRÁL:

Ach ne... kde se tady vzal ten obraz?! Přesně toho jsem se bál. To se nemělo stát... Větrníku, nech těch skopičin a pojď ke mně. Musím ti něco důležitého říct.

Podívej, jako tvůj královský otec tě musím varovat. Tahle dívka – princezna Solárka – není jako ty tři předtím. Je... zvláštní. Možná dokonce prokletá a zakletá. To by nebyla dobrá volba, rozmysli si to! S tím budou jenom problémy a spousta starostí.

A co je nejhorší – drží ji ve svém temném hradě zlý čaroděj Počasíčko! Nikdo ani neví, kde přesně ten jeho hrad leží. Jak říkám – samé problémy!

PRINC: "

I přesto... nemohu jinak, otče. Musím ji najít. Musím ji zachránit! Miluji ji! Ach, Solárko! Jdu za tebou!

KRÁL:

Větrníku, já tě ale nemůžu pustit! Zakazuji ti to! Je to příliš nebezpečné!

PRINC:

Otče... já vám dokážu, že to dokážu! Vydávám se na cestu hned – a nikdo mě nezastaví! Ani vy, královský otče!

(Princ odbíhá)

KRÁL:

No to je... takhle odmlouvat! No joo, on opravdu odešel. Ale přece za ním nepoběžím, jsem už starý... Myslel jsem si, že mu Solárku rozmluvím, ale jak jsem se sám přesvědčil – je pěkně paličatej. Ostatně, to má určitě po své matce – ta si vždycky vydupala, co chtěla...

Bože, to jsou starosti. Ale počkat... moment... možná že mě přece jen něco napadlo...

(Zamyslí se, luskně prsty)

Zavolejte mi okamžitě toho novýho z podhradí! Toho všudybýlka! Už i k nám na zámek se doneslo, že se ten filuta celé dny jen chvástá, kde všude byl a jaká dobrodružství už vykonal, tak si ho schválně vyzkoušíme...

(Přibíhá Bystrozraký, teatrálně se uklání.)

BYSTROZRÁKÝ:

Uctívá poklona, pane král!
Jmenuji se Franta Vokatý
A protože vidím ze všech nejdál,
říkejte mi Bystrozraký.
Dostalo se mi velké cti,
že jsem byl povolán právě k vám,
tak tedy výsosti – jsem tu k vašim službám!

KRÁL:

Je tomu skutečně tak. Nechal jsem pro tebe poslat. Mám pro tebe totiž velmi důležité posláním.

Představ si – můj syn Větrník si postavil hlavu kvůli princezně Solárce! Ano, té, co ji na svém hradě vězní zlý čaroděj Počasíčko.

Varoval jsem ho – před ním, ale nedá si říct. On si snad myslí, že mu ji zlý čaroděj dá jenom tak?

BYSTROZRÁKÝ:

Tak to je nemilé!
To vaše princátko si zahrává...
Hergot sakr blé,
nad čarodějem se přetěžko vyhrává!

KRÁL:

No ba že. Co já si jen počnu... Princ je mladý, nezkušený...

BYSTROZRÁKÝ:

Vidím, že máte starosti,

tak vše, co bude vámi vysloveno,
je, vaše výsosti, předem splněno.

KRÁL:

Napadlo mě toto: Ustanovím tě jeho ochráncem na cestách. Budeš ho sledovat – nenápadně, tak, aby si myslel, že všechny nástrahy zvládá sám. Ale kdyby se mu přece jen něco mělo stát – ty přispěcháš na pomoc.

Zkrátka – přivedeš mi prince Větrníka zpět živého a zdravého. Rozumíš?

BYSTROZRAKÝ (pyšně):

Musíte být strašně moudrý, že jste si vybral právě mě,
jste zkrátka vládce dobrý – a možná ovládnete všechny země!

Pro tuto práci jsem nejlepší kandidát, a vás nikdy nezklamou,
vždy vás budu mít rád a dělat vám skvělou reklamu.

Všude jsem byl a všechno znám, kdeco mám pod palcem
spoustu zkušeností mám, zkrátka jsem světa znalcem,
ovládám judo box a ostatní bojová umění, jako jsou karaoke a beatbox,
v bitce každého v prejt proměním.

To vaše princátka vám ve zdraví přivedu,
vrátíme se zkrátka – nástrahami ho provedu!

KRÁL (s úsměvem):

Vidím, že si rozumíme. Tak co ty na to?

BYSTROZRAKÝ:

Záleží, co za to!

Že bych ho nebezpečím neprovedl –
toho se bát nemusíte,
ale že ho ve zdraví dovedu –
to taky něco stojí, přece víte...

KRÁL (mrkne, vytáhne měšec):

Chápu. Tento naditý měšec se ti bude cestou velmi hodit. A až mi ho přivedeš
zpět – čeká tě truhlička plná zlaťáků. Řekněme... jedna celá!

BYSTROZRAKÝ (spokojeně):

Spolehněte se na to – dohodnuto!

Jak jsem spatřil to zlato – bylo rozhodnuto!

KRÁL:

Tak už na nic nečekej a vydej se za princem. Ať tě nohy nesou rychle a ostře
jako vítr!

(Oba si plácnou, Bystrozraký odchází energickým krokem, král za ním volá)

KRÁL:

Ať tě ta tvoje bystrozrakost neopustí... A přived' mi toho paličáka zpátky – jinak to
budu muset řešit sám!

(S povzdechem)

Ach jo... kde jsou ty časy, kdy bylo mou největší starostí, že ze střechy spadla
korouhev...

MEZISCÉNA U MOČÁLU

Na kulisy č. 1 se přehodí zelená síť – znázornění močálu a lesa

PRINC (vstupuje na scénu, rozhlíží se):

Močály, lesy, samé bažiny... Toto místo je úplně jiné. **Já samozřejmě vím, že močály jsou důležité – drží vodu, zabraňují vysychání krajiny a pomáhají zmírňovat klimatické změny tím, že pohlcují uhlík a brání šíření škodlivých plynů do atmosféry.** Ale jak mám vědět, kudy vede cesta? Kolem je jen bláto a voda, nikdy jsem se neocítl tak daleko od domova. Sednu si na chvíli, odpočinu si, snad mě něco napadne.

(Usedá, najednou se začíná propadat)

Co se to děje? Propadám se! To není možné! Pomoc! Pomoc! Měl jsem si vzít s sebou třeba sestry Kohlovy nebo Ropěnu – i když smrdí, ale aspoň bych nebyl sám v tomhle nebezpečném prostředí. Teď už to vypadá, že je pozdě. Pomoc! Pomoc! Tady princ Větrník! Já snad utonu!

(Na scénu vstupuje Bystrozraký)

BYSTROZRÁKÝ:

Vždycky včas a připraven,
tady dnes a jindy tam –
nebojte se, princátko,
z té bažiny vás dostanu sám!

(Otáčí se k publiku)

Naštěstí tu jsou děti – vás je tu jako smetí!

Prosbu mám na vás – pomozte mi táhnout za provaz – ať vytáhneme prince ven!

(Děti z publika tahají za provaz, vytáhnou prince)

BYSTROZRÁKÝ:

Držte se lana pevně,
hej rup
a už je pod vámi pevná země,
ještě že ten provaz nerup!

PRINC (vysíleně):

Děkuji ti, neznámý příteli! Zachránil jsi mě – a možná jsi mi i život spasil. Pověz mi – kdo jsi?

BYSTROZRÁKÝ (pyšně):

Jsem Bystrozraký vašnosti, protože mám skvělé oči,
lidé co poznají mé schopnosti, hlava se jim točí
ovládám cizí jazyky, mluvím moravsky, americky i africky
s ničím nedělám cavyky, poradím si vždycky!

PRINC:

Já jsem princ Větrník. A víš, co mě trápí? Jsem po uši zamilovaný do princezny Solárky! Můj královský otec mě varoval – prý je zakletá a vězní ji na svém hradě zlý čaroděj... Ale já už jsem se pevně rozhodl, odjždím do světa za svou

vyvolenou... jenže...popravdě, vůbec nevím kudy se dát... Hned jsem se ztratil a nevím co teď.

BYSTROZRAKÝ:

Já znám cestu na ten hrad, již jsem tam párkrát byl
povedu tě rád, aby ses ve světě neztratil.
Vaše záchrana, mě stála dosti námahy
co byste si beze mne počal,
ve světě jsou však horší nástrahy
než je tento zrádný močál.
Lidé nejsou jen hodní a roztomilí,
mnohé ovládá závist, faleš a zloba
věř mi můj milý, taková je dnešní doba.
Ublížit mohou nejen lidé, vaše výsosti
Já znám i horší bytosti.
Nebezpeční byli, až kam sahá moje paměť,
bludičky a víly a ostatní havěť,
černokněžníci ježibaby, skřeti,
a taky vodníci, vidíte milé děti!
A z přírody samé jde ještě větší strach
věřte mi pane, že z mohutné skály je najednou jen prach.
Nebo jsi u moře, v lese, v hustém houští
a ač je to k nevíře, najednou jsi v poušti.
Život a celá naše zem, přináší nám nebezpečí,
já vás však ze všeho dostanu ven, zkrátka do bezpečí.
Já znám tajná zákoutí, cesty od pólu až k pólu,
jistě se ti vyplatí, když půjdeme spolu!

PRINC:

Máš pravdu, někdo tak zkušený a světznalý jako ty, mi bude dobrým průvodcem na cestě. A co za to budeš chtít?

BYSTROZRAKÝ:

Pane princ, co za to budu chtít?
Skoro nic, jen malý slib!
Slib, že až se domů vrátíme,
že se o mě postaráš,
kamarádi zůstaneme
a svého rádce ze mě uděláš!

PRINC:

To ti slibuji! Buď mým průvodcem a rádcem na této cestě.

BYSTROZRAKÝ:

Musíme na severoseverozápad, jak říkám, cestu dobře znám. Se mnou nebudete tápat. Je to přesně tam!

(Oba odcházejí, Bystrozraký mává divákům)

2. SCÉNA – U ČARODĚJE

Kulisy č. 2: hradní schodiště

(Na scéně stojí Princ Větrník a Bystrozraký, rozhlížejí se po tajemné komnatě. Vstoupí princezna Solárka – bledá, bez života, pomalu projde kolem, nikoho si nevšímá.)

PRINC (zamilovaně, dojatě):

Viděls ji? Viděl jsi ji taky?

BYSTROZRAKÝ (klidně):

No viděl, vždyť jsem přece Bystrozraký.

PRINC (rozechvěle):

Bože... ta je krásná! A jak půvabná...

(Náhle se za nimi objeví Čaroděj, oba se leknou)

ČARODĚJ (ironicky):

Ale ale, kdo to k nám zavítal? Vítám vás na svém hradě – mladý králevic a jeho sluha. Čemu vděčím za tak vzácnou návštěvu?

PRINC (rozhodně):

Já jsem princ Větrník, královský syn. A tohle není žádný sluha! Je to můj přítel a rádce. Cestujeme spolu taky.

BYSTROZRAKÝ:

Přesně tak! Jsem Bystrozraký!

PRINC:

Přišel jsem si pro princeznu Solárku! Miluji ji – a chci ji odvést do našeho království. Bude mou ženou. A budoucí královnou!

ČARODĚJ (překvapeně):

Solárku?

PRINC:

Ano! Tu krásnou princeznu Solárku. Víme, že ji držíš ve svém hradu! Viděli jsme ji – já i můj přítel taky!

BYSTROZRAKÝ:

No jistě – vždyť jsem Bystrozraký!

ČARODĚJ:

Hm... jak myslíš. Ale o žádném vězení nic nevím. Klidně ji přivoláme...

PRINC (netrpělivě):

Solárko! Solárko!! Děti, pomozte mi volat – Sooláárkoo!

(Princezna znovu projde scénou – chladná, bez zájmu, jen se ukloní Čaroději, ostatní ignoruje.)

PRINC (zděšeně):

Co jsi jí to udělal? Vypadá jako očarovaná! Jako by z ní vyprchal všechn život!
Dřív zářila jako sluníčko, každému dodávala spoustu energie – teď je úplně vybitá, bez života...

ČARODĚJ (škodolibě):

Cha cha cha! Vidíš? Ani si tě nevšimla. Její srdce patří jenom mně! A je pečlivě zamčeno – v téhle truhle, na tři zámky!

Každý klíč je jiný... Ale víš co, princí? Jestli opravdu chceš její srdce získat, najdi ty tři klíče. Pak si ji klidně odved! Klidně ti napovím, dobře poslouvej, princátko!!

První klíč střeží tisíc ostrých zubů v říši, kde není slyšet jediného hlásku.

Druhý klíč je tam, kam lidské oko stěží dohlédne, slunci téměř nadosah a zná jen ptačí hlas.

A třetí klíč je také dobře ukryt. Mráz a meluzína dobří strážci jsou, vrstvou sněhu a ledu nedají nikomu proniknout.

Ale pozor – mnozí se o to pokoušeli! Stateční rytíři i bláhoví mladíci... Nikomu se to nepovedlo. A někteří se ani domů nevrátili! Pokud ti je život milý, princí, zapomeň na Solárku a vrať se odkud jsi přišel!

(Bystrozraký si všimne mapy pod truhlou, nenápadně ji sebere a schová pod košili.)

PRINC (odhodlaně):

To nejde! Jsem do Solárky zamilovaný! Bez ní nemůžu žít!

(k dětem v publiku) Ta první hádanka... Pamatujete si ji?

(Děti odpoví: „Tisíc ostrých zubů...“ atd.)

PRINC:

No jo – tisíc ostrých zubů v říši, kde není slyšet ani hlásek... Hmm, z toho moc moudrý nejsem. Kde by to mohlo být?

BYSTROZRAKÝ (moudře):

Moje hlava moudrá bývá

a nedělává chyby –

klíč se jistě skrývá

v břiše dravé ryby!

Musíme vyrazit na sever – do kraje velkých jezer!

(Odcházejí za kulisy.)

3. SCÉNA – ŠIROKÝ U JEZERA

Kulisy č. 3: vyschlé jezero, kostry ryb

(Přichází Princ a Bystrozraký. Uprostřed jeviště spí Široký s rybářským prutem.)

BYSTROZRAKÝ:

Tady si odpočineš, natrmácel jsi se dosti,
než se naděješ, cestu najdu – bez starosti.
Co říká sextant a buzola a konečně i ta mapa pomůže,
no snad nebudu za vola,
ale daleko už to být nemůže.
Já přístroje mám, a nešilhám hlady,
princi, hlavu na to dám – to jezero musí být tady!

PRINC:

Akorát že tady žádná voda není. Co se stalo?

Toto bývalo jezero plné života!

Děti, vidíte někde jezero?

BYSTROZRAKÝ:

No jooo... ale přístroje jsou naprosto ve shodě.
Teď už bychom měli stát po kolena ve vodě.

Ale teď tu žádná voda už není. To je způsobeno změnou klimatu. Slunce hřeje silněji, a když je horko, voda se vypařuje. To může mít velký vliv na přírodu – jezera a řeky vysychají, zvířata a rostliny trpí.

PRINC:

Hele, támhle někdo leží. Pojdme se ho zeptat. (osloví Širokého)
Osobo, jste zdejší? Tady prý má být jezero...

ŠIROKÝ (rozespale):

No jasně, tady je přece jezero! Sem chodím na ryby! Nevidíš? Jsou tu pořádný kousky, vždycky se najím do sytosti.

PRINC:

To si z nás děláš legraci – všude je tu jen písek a kamení!

BYSTROZRAKÝ:

Hele, není tu voda, ani žádný ryby,
to snad vidíme oba – tak si nech ty vtipy.
No to bych se snad zabil –
žes ty ryby sněd
a všechnu vodu vypil?
Přiznej se nám hned!

ŠIROKÝ:

Ne, ne, na mě nekoukejte, jezero vyschlo, já vodu nevypil – já toho moc nevypiju, ale sním fakt hodně! A někdy když kýchám, tak se zvednou oblaka prachu. A když kejchnu podruhý, tak se celý ten mrak rozletí pryč. A co vy? Nemáte něco k snědku? Mám hlad a rybu už dneska asi nechytím.

BYSTROZRAKÝ:

Když ho ke kýchnutí přimějeme, zvedne se písek,
pod ním klíč jistě nalezneme – chápeš, krucipísek!
Když se tak zamyslím, on nám může pomoci
už jenom vymyslím, jak mu ke kýchnutí pomoci.
Nemáš s sebou brachu, nějakou pikantní svačinku?
Nabídneme mu trochu a kýchne za chvíli!

PRINC:

Mám tady jedny pepřenky... ještě mu je trochu připepříme...

(Široký sní pepřenky, zakucká se, vypadá to nadějně, ale ještě nic. Princ vytáhne z klobouku ptačí brko a polechtá ho pod nosem. Široký nejdřív posmrkne, pak dvakrát mohutně kýchnutím zvedne oblak prachu – klíč se objeví na zemi.)

PRINC:

Hele, Bystrozraký – tady je! Mám ho! Mám první klíč! Díky vám, pane Široký.
Tady máte dva zlaťáky.

ŠIROKÝ:

Díky, urozený pane. Jestli chcete, já klidně kejchnu ještě jednou. Nemáte těch zlaťáků víc?

BYSTROZRAKÝ:

Kýchat už netřeba – zůstaň v klidu ryby lovit,
zlaťáky budou princovi potřeba – i pro mě by se mohly hodit.

(Široký odejde za kulisy.)

PRINC:

Teda, Bystrozraký, ty jsi pašák. Co bych si bez tebe počal!

BYSTROZRAKÝ:

Pomohu ti vždycky rád, to přece víš,
jak jsme se domluvili – až se vrátíme na hrad,
ministrem mě stanovíš.

PRINC

Určitě, bez starostí, třeba i ministrem! A teď ten druhý klíč. Jak zněla ta hádanka, děti?

„Klíč je tam, kam až lidské oko stěží dohlédne, slunci téměř nadosah a zná jen ptačí hlas.“

Kde to může být?

BYSTROZRAKÝ

Ten klíč zřejmě najde se na vysokém stromě,
vždyť já přijdu na všechno – a říkám to velice skromně.
Musíme na západ, klíč bude v tom nejvzdálenějším pralese
a zase je to můj nápad, neboj, i druhý klíč najde se!

4.SCÉNA – DLOUHÝ V LESE

Kulisy č. 4: spadlé stromy, polom

(Na scénu přichází Bystrozraký. Rozhlíží se, kouká na buzolu, na hvězdy, opatrně nakoukne i do mapy a mává na prince.)

BYSTROZRAKÝ:

Buzola, v mapě sedí všechny souřadnice,
slunce je právě v zenitu.

Princi, už nemusíme chodit více,
ten druhý klíč musí být někde tu!

PRINC:

Slunci nadosah, kam až lidské oko stěží dohlédne a zná jen ptačí hlas! To nějak neseď – jsi si jistý? Tady ale žádné stromy nejsou.

Co se tady stalo? Tento les měl být plný zeleně a života!

BYSTROZRAKÝ:

Lidské smysli někdy selžou,
ale měj na mysli,
že mapa a přístroje,
ty nikdy nelžou!

A kde jsou stromy? Odpovědí je změna klimatu. Když se Země přehřívá, počasí se zblázní – přicházejí mnohem silnější bouřky, vichřice a kúrovci, kteří mají díky teplu víc generací za rok. Stromy jsou oslabené suchem nebo nemocemi a při příští velké bouřce prostě popadají jako domino. Proto tu dnes vidíme tolik polámaných lesů.

PRINC:

Mapa? Říkal jsi mapa? Ty máš nějakou mapu?

BYSTROZRAKÝ:

Každá BPZka také mapu obsahuje a pro nás má význam obrovský,
proto ji na cestách nařizuje, branný zákon královský!

PRINC:

Co je to BPZ???

BYSTROZRAKÝ:

BPZ – Brašnička Princovi Záchrany,
ta nás z patálií dostane hravě.
To jsou přece základní body princovy ochrany,
měli jste to přeci v dějepravě!

(Přichází Dlouhý.)

DLOUHÝ:

Copak zde pohledáváte, cizinci?

PRINC:

Dobrý den, já jsem princ Větrníka a toto je můj parták na cestách světem.
Hledáme zde klíč od truhly, do které zamknul zlý černokněžník srdce mé

vyvolené princezny Solárky. Možná nám s tím můžete pomoci a využijete vaší výšky a znalosti zdejšího mikroregionu.

Hledáme les.

DLOUHÝ:

Rozhlédněte se kolem sebe, vidíte tu spoušť? Hrozná zkáza nás potkala, široko daleko je vše úplně zničeno. Ani v nejstarších kronikách našich dávných předků není nejmenší zmínka o katastrofě takových rozměrů. Obrovský vítr polámal všechny stromy široko daleko.

K čemu jsou mi teď dlouhé nohy, když všechny stromy leží na zemi a já nemohu z jejich korun trhat plody? Zrovna tady byly ty nejvyšší stromy – jejich vršky dosahovaly vysoko až nad mraky, slunci téměř na dosah.

BYSTROZRAKÝ:

Jsme tady správně jako obvykle, zmátly mě jen tyhle polomy.
Klíč najdeme rychle, bude někde na zemi, pod stromy.
Nadzvedneme každou větev, každičký kmen, ručně pěkně po staru.
Ten klíč tu najdem, i když nás čeká nejmíň sto hektarů!

PRINC:

Výborně – to je jako hledat jehlu v kupce, spíš ve stohu sena. Já to pro mojí Solárku ale rád udělám. Žádný úkol není tak náročný, abych to nedokázal.

(Hledají a vtom přilétne pták s klíčem v zobáku.)

DLOUHÝ:

Cizinci, nehledáte náhodou tu věc, co má ten pták v zobáku?

PRINC:

To je druhý klíč! Chyťte ho honem!

BYSTROZRAKÝ:

Neznám ptáka, který by létal pořád.
Však on půjde dolů,
a než si sedne neřád,
posvačíme spolu.

(Princ vybalí svačinu. Pták sedne kousek od něj, odloží klíč a začne zobat drobečky. Princ chytí klíč, pták ulétne.)

PRINC:

Mám ho, mám druhý klíč!

BYSTROZRAKÝ:

Krásně jste mu sebral klíč, všechna čest,
pojďme si ale říct, že pomohla moje lest.
Říkal jsem, že nemůže věčně létat a vy jste využil mojí rady,
tak snad vám nemusím znovu říkat,
že mě doma stanovíte ministrem královské rady.

PRINC:

Ano, ano, musíme hned vyrazit pro třetí klíč – není čas ztrácet čas. Děkujeme,

pane Dlouhý, za pomoc. My musíme opět neprodleně vyrazit na cestu za zbývajícím klíčem.

DLOUHÝ:

Opravdu není zač děkovat, vždyť jsem vám vlastně vůbec nebyl k užítku. Mějte se dobře a přeji vám hodně štěstí s tou vaší solární princeznicí.

PRINC:

Příteli, pospíchejme teď pro další klíč. Napněte všechny své smysly, abychom už mohli plnit třetí úkol a já budu zase o krok blíže k mé milované Solárce...

Jak jen byla ta třetí hádanka, děti?

(Otočí se na publikum – čeká odpověď.)

PRINC (s publikem):

Mráz a meluzína dobří strážci jsou,
vrstvou ledu nedají nikomu proniknout.

To zní skoro beznadějně... Jen mi to trochu připomíná povídání učitele „místopisu“ o jedné zemi, kde je jen led, mráz, sníh a fujavice. Nic živého tam údajně nevydrží živého. Jen kdybych více dával pozor a zapamatoval si, kde tu zemi hledat....

BYSTROZRAKÝ:

Na co máte, princi, mě,
já každou cestu znám.
Já dobře vím, kde je ta země
a teď musíme na sever... je to tam!

5.SCÉNA – LEDOVEC

Kulisy č. 5: krajina s tajícím ledovcem

BYSTROZRAKÝ:

Ted' blížíme se do mrazů, bude tam zima jako v psinci, mám k vám pár příkazů, vezte si pořádnou šálu, princi. Čeká nás možná i pořádná fujavice, nasadte si raději vlněné rukavice.

(Oba se oblečou – čepice, šály i rukavice.)

PRINC:

Proč se musím pařit v těch rukavicích a v tý šále? Jsem úplně spařenej! Vždyť je tady pořád vedro, žádná zima, jak jsi sliboval. Jdeme vůbec správně? To počasí zase nesouhlasí! Co se to tady děje? Kde je ten ledovec, co měl být tak studený? Místo toho mám pocit, že je skoro léto!

BYSTROZRAKÝ:

Budu se opakovat – lidské smysly někdy selžou, ale vy si zkuste pamatovat – že mapa, přístroje a můj mozek nikdy nelžou.

Ledovec, který měl být plný sněhu a ledu, taje. To je způsobeno klimatickými změnami. Když se Země zahřívá, ledovce začínají tát, což zvyšuje hladiny oceánů a ovlivňuje klima celé planety.

Ovšem beze mě byste si asi sotva věděl rady, ten klíč je bezpochyby někde tady!

PRINC:

Jé, hele, Bystrozraký, támhle uvnitř té ledové stěny se něco zlatem blýská. Nemohl by to být další klíč?

BYSTROZRAKÝ:

Ano, je to tak – toto je klíč třetí. Máte skutečně dobrý zrak, vidíte milé děti!

PRINC: (snaží se dostat ke klíči)

Jééé, to je to tvrdé... a jak to studí! Dostal jsem se sotva centimetr do hloubky a už mi mrznou všechny prsty, že s nimi ani hýbat nemůžu.

Mám nápad! Uděláme tady velký oheň a pomocí tepla roztopíme celý ledovec. Tak honem, sbírejte dřevo, suchou trávu a prostě všechno, co hoří...

BYSTROZRAKÝ:

Nemusíme tedy nic pálit, pokud vám to, princi, neva, můj nápad můžete schválit – stejně tu není dost dřeva. Vy máte ekologii rád a kouř nás tak nebude dusit, nemusí nás trápit smrad, pojďme moderní, vědecké metody zkusit! Mohli bychom použít můj bystrý zrak, abych svému jménu dostál – pohlédl bych na ledovec, tááák... a on by roztál!

Teď mě ale napadlo, Vaše Výsosti –
použijeme slunce, lupu, zrcadlo a fyziky znalosti!
Přesně se nasměruje sluneční svit,
ledovec roztaje, princí, klid.

PRINC:

To je sice hezký plán, ale kde tady seženeš zrcadlo nebo lupu?

BYSTROZRAKÝ:

Hele, na vše odpověď znám – přece víš, co jsem zač.
Na co asi BPZ mám? Řekni, no nač?
Do moderní BPZ patří i mapa, sextant i zrcadlo –
to má ochranné víčko,
a jak už tě asi napadlo –
pochopitelně zvětšovací sklíčko!

PRINC:

Jen aby nepřišel nějaký mrak... ten by mohl zpomalit náš postup.

A víte, jak to je – mrak může zastavit slunce, což nám nejen zpomalí práci, ale i naši energetickou soběstačnost! Měli bychom být vždy připraveni na všechny výzvy, i ty, které nám počasí přinese!

BYSTROZRAKÝ:

Princi, žádné strachy – vidíte? Je krásně, na obzoru žádné mraky,
slunce svítí jasně.
Vše nám do karet hraje a už nám to šlape –
ledovec právě taje, voda z něho kape.
Chtělo to jen ve fyziku víru – teplo je na led bič!
Vidíte tu díru? Vyndejte z ní klíč!

PRINC:

Mám ho! Já ho mám! Já to dokázal – mám všechny tři!

BYSTROZRAKÝ:

Vy jste, princí, šikovný – zase jste klíč našel.
Brzy bude srdce princezny jen a jen vaše!
Kromě vaší šikovnosti pomohla i má maličkost,
a tak ve vší skromnosti žádám Vaši Výsost –
k funkci ministra královské rady dejte mi i řád,
budu ho nosit na prsou tady... a Vás budu mít rád!

PRINC:

Ano, ano... a teď mě doved' do zámku k černokněžníkovi, abych si vyzvedl srdce
mé vyvolené Solárky!

BYSTROZRAKÝ:

K černokněžníkovi trefíme – už jsme tam přeci byli.
Mapu s buzolou zorientujeme – dejte mi chvíli.
U buzoly mlží se mi sklíčko... ale už to mám!
Tak kde přebývá Počasíčko? No jasně – je to tam!

6.SCÉNA – ZPĚT U ČARODĚJE

Kulisy č. 2 s hradem

PRINC:

Tady je truhla, zkusíme klíče, jestli budou pasovat!

A první klíč otevřel první zámek! Ten klíč je z toho jezera, které už není, co bývalo. Vyschlo a zůstalo po něm jen prázdné dno a zbytky ryb.

Druhý klíč taky zapadl – ten pochází z polomů, kde jsme potkali dlouhého pána mezi spadlými stromy.

A třetí klíč z roztátého ledovce? I ten pasuje! Příroda se mění, ale my máme klíče k obnově, k opravě!

Hurá! Mám srdce mé vyvolené! Děkuji ti, můj rádče, ministře, vlastně ministře pro všechno... můj předsedo vlády!

(Princ vyjme srdce z truhly. Ozve se halekání černokněžníka, ale hned utichá – jeho kouzla mizí.)

PRINC:

Solárko! Solárko!

(Přichází Solárka. Chladná, nehybná... zastaví se. Princ jí připne srdce na hrud'. Solárka ožije a usmívá se.)

SOLÁRKA:

Ach! Jako bych se náhle probudila z hlubokého spánku...

Cítím se plná energie. Úplně zářím! Komu vděčím za vysvobození ze spárů toho černokněžníka?

PRINC:

Jsem princ Větrník a hned, jak jsem spatřil váš obraz, zamiloval jsem se. Láska mě hnala vstříc nebezpečí, abych získal klíče od truhly s vaším srdcem.

Překonal jsem vyschlé jezero, poničený les i tání ledovce. A v každém z těch míst jsem si uvědomil, co jsme jako lidé způsobili. Slíbil jsem si, že když vás najdu, nezmění se jen mé srdce... ale i celý náš svět.

Láska mi pomohla klíče získat, a tak tady nyní klečím před vámi princezno Solárko a ptám se vás...

BYSTROZRAKÝ:

STOP!

Teď jste tomu dal ránu!

Vy pubertální kluku... Jste jak slon v porcelánu. Takhle žádat o ruku?

Žádá se s prstenem a květinou
a nejlépe doma.

Tak získáte dívku nevinnou,

Pak roztaje ona.

A udělejte to bez hubbuku, vaše slova by měla znít romanticky a krásně.

Zkrátka nejlíp požádáte o ruku, když použijete básně.

SOLÁRKA:

Na co jste se mě vlastně chtěl zeptat, princí?

PRINC:

Chtěl jsem se zeptat... zdali nepřijmete pozvání k nám na zámek? Abych vás mohl představit svému královskému otci.

SOLÁRKA:

Ano, přijímám. Vyrazíme třeba hned.

A cestou mi, princí, vyprávějte, co jste cestou viděl... a co jste se naučil.

(Odcházejí za kulisy)

7.SCÉNA – KAMENNÁ VĚŽ

Kulisy č. 1 s obrazy princezen

KRÁL:

To je trápení... To strašné čekání!

Kdyby alespoň nějaké zprávy přišly – jestli jsou vůbec ještě naživu...

(Vběhne princ)

PRINC:

Tatínku! Královský otče! Tady jsem, celý, živý a zdravý!

KRÁL:

To jsem tak rád! Už jsem umíral steskem...

Jak jsi se ve světě měl? A koho jsi to přivedl?

PRINC:

Tohle je princezna Solárka – ta zářící dívka z obrazu. A tady je Bystrozraký – můj přítel, rádce, zachránce. O všem ti budu vyprávět.

Ale tatínku... teď přichází ta nejdůležitější chvíle...

(Princ poklekne, vytáhne prsten a květinu)

PRINC:

Solárko, krásná a spanilá,
chci být tvůj první a navždy jediný.
Máš krásná očka nevinná a vůni vzácné květiny,
dovol mi stát se tvým mužem,
ochráncem i věrným pánem.
Lásku a štěstí spolu prožít můžem,

a probouzet se spolu každým ránem.

Spolu můžem vládnout jinak, s pokorou a láskou k zemi,

probouzet se do světa, co se uzdraví i s námi všemi.

SOLÁRKA:

Ano. Také to chci. Ráda si tě vezmu, princí Větrníku.

KRÁL:

Synu můj chrabrý, tím, že sis vzal Solárku, splnil jsi druhou podmínku a mohu ti předat korunu.

Poklekni!

(Král předává princí korunu. Všichni jásají.)

KRÁL:

Tímto tě korunuji novým králem! A Solárku – tvou královnou.

BYSTROZRAKÝ:

Ať žije král a královna!

Ať žije láska... a návrat zdravého rozumu!

SOLÁRKA:

Láska, která obnovuje.

A energie, která neničí, ale dává život.

Slunce, vítr, voda...

To jsou naši noví spojenci.

Když budeme naslouchat přírodě, nikdo už nebude ztracen!

(Princ s princeznou ruku v ruce odchází).

KRÁL:

No, a je to. Koruna předaná, syn oženěný...

Co teď já budu dělat? Už nejsem král, jen důchodce na zámku.

(Rázně vstane)

Snad se nezačnu nudit!

BYSTROZRAKÝ (rozhlédne se, ukazuje do dáli):

Ale kdepak, králi, voda se do jezera vrátila!

Mohli bychom zase začít chodit na ryby, co říkáte?

Dlouhý půjde s námi a natáhne pruty přes celé jezero. A Široký nám ryby rád opeče na sto způsobů!

KRÁL (zvesela):

No vida! Král bez koruny, ale s kamarády...

To nezní vůbec špatně.

Tak já jdu najít pruty!

(Odběhne za kulisy).

BYSTROZRAKÝ (k publiku):

Počkejte, vy ještě neodcházejte, milí přátelé!

Než se ponoříme do oslav a tanců na královské svatbě, dovolte mi se krátce ohlédnout za tím, co jsme zažili.

Na cestě za Solárčiným srdcem jsme prošli třemi místy, z nichž každé trpělo.

První klíč jsme našli u vyschlého jezera, kam už se nechodí na ryby. Voda zmizela, protože jsme ji špatně využívali a nepečovali o krajinu.

Druhý klíč jsme našli v lese, kde spadly stromy, protože jsme brali víc dřeva, než příroda stihla obnovit.

A třetí klíč pocházel z ledovce, který se rozpouštěl do moře kvůli tomu, že se planeta přehřívá.

Ale dnes jsme viděli, že máme šanci to změnit. Když člověk jedná s odhodláním a láskou k přírodě, může udělat velkou změnu. Princ Větrník se nevzdal, a příroda se začala uzdravovat. Voda se vrátila, stromy vyrostly, ledovce přestaly tát.

A princezna Solárka – ta dívka z obrazu – znovu září. Její jméno znamená naději, obnovu a život.

Tak si pamatujte: každý z nás má moc měnit svět k lepšímu. Nejen v pohádkách. Stačí chtít a jednat.

(Vrací se král, princ s princeznou).

KRÁL (zvolá k divákům):

Ať je naše země místem, kde se dobře žije lidem i přírodě – řeky tečou čisté, lesy rostou do výšky a hory volně dýchají!

SOLÁRKA (zářivě, s úsměvem):

Čistá láska a čistá energie zvítězily – a zářit může celý svět, když mu pomůžeme společně!

Světla se rozzáří, hudba zní, sbor zpívá:

Ať se naší zemi daří, voní stromy, vítr v tváři.

Stačí trochu lásky mít, s přírodou si hezky žít.

Ať nám slunce v duši svítí, v lese rostou nová kvítí.

Žádné kouzlo, žádný klam – stačí chtít a pomáhat sám.

Změna může začít třeba hned – doma, v práci, ve škole, věř v lepší svět!

ZÁVĚR

Herci zůstávají v kostýmech, sedí nebo stojí mezi dětmi, atmosféra je přátelská a otevřená. Cílem je nechat děti samy dojít k závěrům, nikoliv je poučovat.

Příklady otázek a jak je formulovat:

Které místo na cestě vás nejvíc zarazilo nebo vyděsilo – vyschlé jezero, polámaný les, nebo tající ledovec? Proč zrovna to?

Kdybyste byli princ Větrník a měli vybrat princeznu, podle čeho byste se rozhodovali? Jen podle toho, jak vypadá, nebo podle toho, jak se chová k přírodě?

Čaroděj Počasíčko chtěl všechno ovládat sám a myslel jen na svůj zisk. Znáš někoho takového i v reálném světě? Co se stane, když takoví lidé rozhodují o přírodě?

Které energie jsou podle vás „hodné“ a které „zlé“? Proč? Dokážeme se bez těch zlých úplně obejít?

Co přesně děláme my lidé, že se Země přehřívá? Kde všude ten „teplý kouř“ vzniká?

Představte si, že jste teď ministrem nebo ministryní životního prostředí. Jaké tři věci byste změnili jako první?

Co můžeme udělat už teď – ve škole, doma, ve městě – aby se příští děti nemusely bát o vyschlá jezera a tající ledovce?

Kdybyste měli vymyslet pokračování pohádky, jaké další ekologické dobrodružství by hrdinové zažili? (např. plast v oceánu, mizející včely, město bez aut...)

Na úplný závěr diskuse přichází krátký rituál, který dětem pomůže přenést příběh do jejich vlastního života a odejít s pocitem, že něco konkrétního slíbily. Podle situace ve třídě a času si vybereme jednu z možností:

Buď herec nebo učitelka napíše nahoře na tabuli „Naše eko-sliby“ a děti, které chtějí, přijdou a napíší jednu větu – co dnes nebo do příštího týdne zkusí udělat pro planetu. Vznikne tak společná „zed' slibů“, která ve třídě chvíli zůstane jako připomínka.

Nebo všichni společně položí pravou dlaň na srdce (na rameno spolužáka), zopakují po hercích krátký slib – například „Slibujeme, že budeme šetřit naši planetu!“ – a na znamení plácnou dohromady dlaněmi nebo si dají „high five“ s kamarádem vedle sebe.

Obojí trvá jen chvíli, ale děti to nesmírně baví, a hlavně si odnášejí pocit, že příběh pochopily, že téma je zajímavé a že samy mají reálnou možnost něco změnit.

Poznámky: